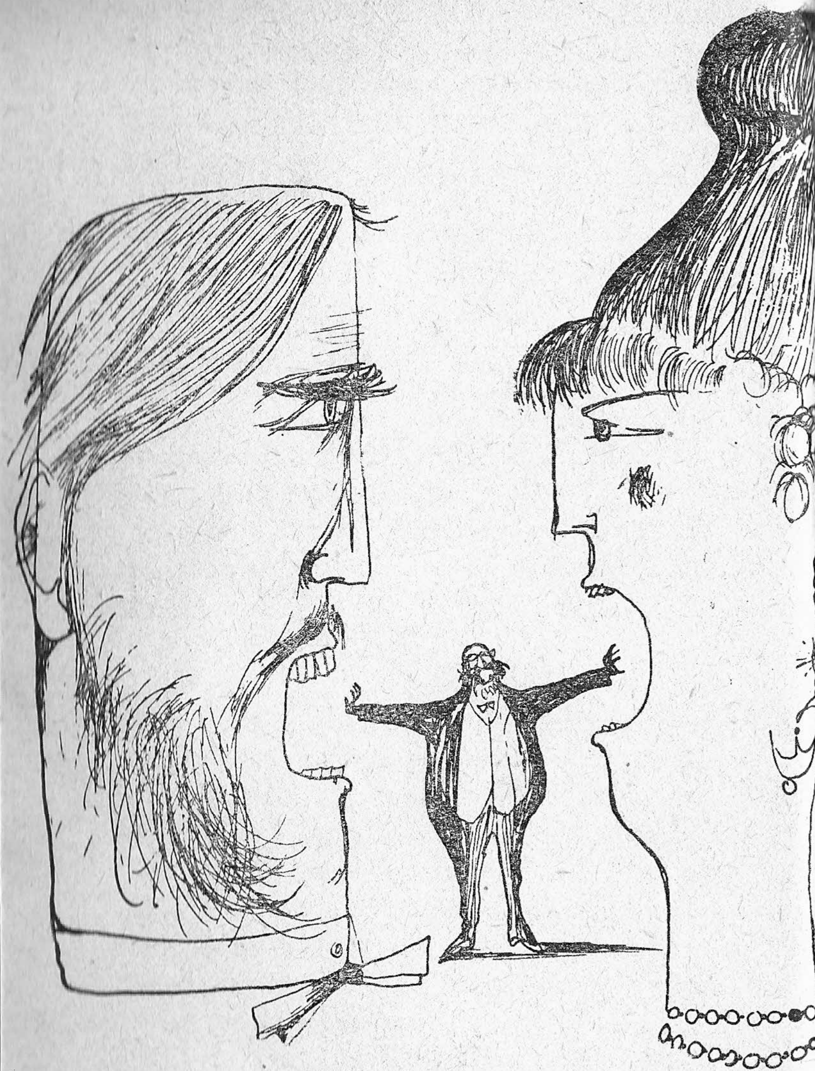

CERERE ÎN CĂSĂTORIE

Farsă într-un act

PERSONAJE:

STEPAN STEPANOVICI CIUBUKOV, *moşier*
NATALIA STEPANOVNA, *fiica lui, 25 de ani*
IVAN VASILIEVICI LOMOV, *vecin de moşie al lui Ciubukov, zdravăn, bine hrănit, însă foarte ipohondru*

Acţiunea se petrece la conacul moşiei lui Ciubukov. Salonul lui Ciubukov

1

Ciubukov; intră *Lomov,* în frac şi cu mănuşi albe.

Ciubukov *(ieşindu-i înainte)*: Ce-mi văzură ochii ?... Ivan Vasilievici ! Scumpule ! Nici nu ştii cît sînt de bucuros ! *(Îi strînge mîna.)* Drăguţă ! Aşa surpriză zic şi eu !... Cum o mai duci ?

Lomov: Mulţumesc de întrebare. Dar dumneata cum o mai duci ?

Ciubukov: Binişor, îngeraşule ! Mă închin dumitale şi aşa mai departe. Poftim, mă rog, stai jos ! Nu-i frumos să-ţi uiţi vecinii ! Da' de ce te-ai îmbrăcat aşa de gală, drăguţă ? Frac, mănuşi şi tot dichisul. Nu cumva pleci undeva ?

L o m o v : Nu, stimabile Stepan Stepanîci, am venit numai pînă la dumneata.

C i u b u k o v : Atunci, de ce te-ai pus în frac, drăguță ? Parc-ai face vizite de Anul Nou !

L o m o v : Să vezi dumneata despre ce-i vorba... *(Îl ia de braț.)* Am venit, stimate Stepan Stepanîci, să te supăr cu o rugăminte. Am mai avut eu, și nu o dată, cinstea să mă adresez dumitale, să mă ajuți. Și totdeauna, cum să spun... Iartă-mă, dar sînt cam tulburat. Stai, stimabile Stepan Stepanîci, să beau puțină apă. *(Bea apă.)*

C i u b u k o v *(aparte)*: Te pomenești c-a venit să-mi ceară bani ! Nu-i dau ! *(Către Lomov.)* Da' despre ce-i vorba, drăguță ?

L o m o v : Vezi dumneata, stimabile Stepanîci... iartă-mă, te rog, Stepan Stimabilîci... Adicătelea... Sînt strașnic de tulburat, după cum poți vedea și dumneata... Pe scurt, numai dumneata mă poți ajuta, cu toate că nu m-am învrednicit cu nimic și n-aș avea nici un drept să mă aștept la ajutorul dumitale...

C i u b u k o v : Of ! Da' n-o mai întinde așa, scumpule ! Spune odată ! Ei, despre ce-i vorba ?

L o m o v : Îndată... Numaidecît. Uite ce-i : am venit să-ți cer mîna Nataliei Stepanovna, fiica dumitale.

C i u b u k o v *(bucuros)*: Puișorule !... Ivan Vasilievici ! Parcă n-am auzit bine. Ia mai spune o dată !

L o m o v : Am onoarea să-ți cer...

C i u b u k o v *(întrerupîndu-l)*: Drăguțule... Tare-s bucuros, și așa mai departe... Uite, tocmai de aceea, și eu... *(Îl îmbrățișează și-l sărută.)* De cînd îmi doream eu asta ! Era dorința mea dintotdeauna... *(Îi dau lacrimile.)* De cînd te știu, mi-ai fost drag, îngerașule, parcă ai fi fost copilul meu. Deie-vă dumnezeu, la amîndoi, bună înțelegere, dragoste, și așa mai departe. Nici nu-ți închipui cît am dorit-o !... Dar ce-am rămas eu ca un tont ? Am încremenit de bucurie, am încremenit, zău așa. Oh, am dorit asta din tot sufletul... Uite, mă duc s-o chem pe Natașa și așa mai departe...

L o m o v *(mișcat)*: Stimabile Stepan Stepanîci, dumneata ce crezi ? M-aș putea eu bizui pe consimțămîntul ei ?

C i u b u k o v : Păi, o mîndrețe de bărbat ca dumneata și... să nu vrea ! Cred că-i îndrăgostită lulea și așa mai departe. Mă-ntorc îndată ! *(Iese.)*

2

Lomov singur.

L o m o v : Mă ia cu frig... Tremur tot, parc-aș fi înainte de examen. Lucrul cel mai de seamă e că trebuie să mă hotărăsc. Dacă mai stau mult pe gînduri, dacă mă tot codesc și-mi pierd vremea cu vorba, așteptînd să-mi cadă o femeie ideală sau o dragoste mare, atunci nu mă mai însor niciodată... Brr !... Tare mi-e frig !... Natalia Stepanovna îi strașnică gospodină, drăguță, învățată... Ce-mi mai trebuie ? Însă, pînă una-alta, au și început să-mi vîjîie urechile de emoție. *(Bea apă.)* Da' nici să nu mă însor nu se poate... Întîi și-ntîi, am treizeci și cinci de ani — vîrstă, cum s-ar zice, critică. Al doilea, am și eu nevoie de-o viață așezată, tihnită... Sînt bolnav de

inimă, am într-una palpitaţii, îmi sare repede ţandăra şi-s totdeauna grozav de agitat... Uite, de pildă, acuma : îmi tremură buzele şi mi se bate pleoapa dreaptă. Dar mai prost stau cu somnul. Abia mă aşez în pat şi n-apuc bine s-adorm, că, îndată, haţ ! şi începe să mă împoldească nu ştiu ce în coasta stîngă, de-mi răspunde drept în umăr şi-n cap... Înnebunit, sar în sus, umblu cît umblu prin odaie şi iar mă culc. De-abia aţipesc şi iar mă împoldeşte. Şi aşa, de douăzeci de ori la rînd...

3

Natalia Stepanovna şi Lomov.

N a t a l i a S t e p a n o v n a *(intrînd)* : A-a ! Dumneata erai ! Tata mi-a spus : Du-te de vezi, c-a venit un negustor după nişte marfă ! Bună ziua, Ivan Vasilievici !

L o m o v : Bună ziua, stimată Natalia Stepanovna !

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Iartă-mă că-s cu şorţul şi în rochie de casă... Tocmai curăţam nişte mazăre pentru pus la uscat. De ce n-ai mai dat atîta vreme pe la noi ? Stai jos, te rog... *(Se aşază.)* N-ai vrea să mănînci ceva ?

L o m o v : Nu, mulţumesc. Am mîncat.

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Poţi fuma... Uite, aici ai chibrituri... Minunată vreme ! Dar ieri a plouat, aşa că argaţii au stat toată ziulica degeaba. Cîte căpiţe ai cosit dumneata ? Închipuieşte-ţi că eu m-am pripit să cosesc toată lunca. Şi, acum, îmi pare rău. Mă tem să nu-mi putrezească fînul ! Era mai bine să fi aşteptat. Dar asta ce mai e ? Nu văd bine sau te-ai

pus la frac ? Ei, comedie ! Nu cumva te duci la bal ? Ştii ceva : parcă te-ai făcut mai frumuşel ! Nu zău, spune, ce-i cu eleganţa asta a dumitale ?

L o m o v *(fîstîcit)* : Vezi, stimată Natalia Stepanovna... Vorba e că m-am hotărît să te rog să m-asculţi... Fireşte că ai să te miri şi, poate, c-ai să te şi superi, însă eu... *(Aparte.)* Straşnic mă mai ia cu frig !

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Despre ce-i vorba ? *(Pauză.)* Ei, spune !

L o m o v : Mă voi sili să fiu scurt. După cum ştii, stimată Natalia Stepanovna, am cinstea să cunosc familia dumneavoastră tare de demult şi încă de cînd eram mic copil. Răposata mea mătuşică şi bărbatul ei, de la care, cum binevoieşti şi dumneata să ştii, am moştenit pămîntul, au avut totdeauna cea mai mare stimă pentru tatăl dumitale şi pentru răposata dumitale mamă. Legăturile dintre neamul Lomovilor şi acel al Ciubukovilor au fost dintotdeauna cele mai prieteneşti, am putea zice, chiar frăţeşti. Şi, afară de asta, pămîntul meu, cum binevoieşti să ştii şi dumneata, se învecinează cu al dumneavoastră. Poate că binevoieşti să-ţi aduci aminte că „Poiana boilor" a mea se mărgineşte cu mestecănişul dumneavoastră.

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Iartă-mă că te întrerup. Ai spus : „«Poiana boilor» a mea". Dar poiana oare-i a dumitale ?

L o m o v : A mea !...

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Ei, poftim ! „Poiana boilor" e a noastră, nu a dumitale !

L o m o v : Ba nu, stimată Natalia Stepanovna, a mea e !

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Asta-i pentru mine o noutate. De unde ai scos-o că-i a dumitale ?

Lomov: Cum de unde? Eu vorbesc de clinul dintre mestecănişul dumneavoastră şi „Mlaştina arsă".

Natalia Stepanovna: Ei, da, asta-i poiana. Dar e a noastră!

Lomov: Nu, stimată Natalia Stepanovna, dumneata greşeşti.

Natalia Stepanovna: Vină-ţi în fire, Ivan Vasilievici. De cînd, mă rog, s-a făcut a dumitale?

Lomov: Cum, de cînd? De cînd mă ţiu minte tot a noastră a fost.

Natalia Stepanovna: S-avem iertare, da' nu-i aşa!

Lomov: Stimată Natalia Stepanovna, asta reiese şi din acte. E drept, a fost cîndva o neînţelegere pentru „Poiana boilor", dar acuma ştie toată lumea că-i a mea. Degeaba discutăm pentru asta. Dă-mi voie să-ţi spun că bunica mătuşichii mele a dat-o în folosinţă, fără termen şi fără nici o plată, ţăranilor bunicului tatălui dumitale, fiindcă i-au ars nişte cărămidă. Ţăranii bunicului tatălui dumitale s-au folosit, pe degeaba, de poiana asta timp de vreo patruzeci de ani şi s-au deprins s-o socotească a lor, iar apoi, cînd a ieşit legea...

Natalia Stepanovna: Ba nu-i de loc aşa cum spui dumneata! Şi bunicu-meu şi străbunicul meu socoteau că pămîntul lor se întinde pînă la „Mlaştina arsă". Asta înseamnă că şi „Poiana boilor" tot a noastră era. Nu înţeleg ce discuţie mai poate încăpea aici. Mi-e şi ciudă!...

Lomov: Natalia Stepanovna, am să-ţi arăt actele!

Natalia Stepanovna: Nu zău! Dumneata ori glumeşti, ori vrei să mă necăjeşti!... La una ca asta nu mă aşteptam! Stăpînim pămîntul de aproape trei sute de ani şi, deodată, vii dumneata şi declari că nu-i al nostru! Ivan Vasilievici, iartă-mă, dar nu-mi vine să cred ce-mi aud urechile... Eu, una, nu ţin de loc la poiana asta. Sînt acolo cu totul cinci deseatine, care să tot facă, mari şi late, trei sute de ruble; însă ceea ce mă supără pe mine e nedreptatea. Poţi spune orice-ai vrea, însă eu nedreptatea n-o pot suferi.

Lomov: Mă rog dumitale, ascultă-mă! Ţăranii bunicului tatălui dumitale, cum am avut chiar acuma cinstea să-ţi spun, au ars cărămizi pentru bunica mătuşichii mele. Bunica mătuşichii, vrînd să le facă, în schimb, o înlesnire...

Natalia Stepanovna: Bunicul, bunica, mătuşica... Nu înţeleg o iotă din toată povestea asta! Eu ştiu una şi bună: poiana-i a noastră. Şi gata!

Lomov: Poiana e a mea!

Natalia Stepanovna: Ba-i a noastră! Chiar de mi-ai dovedi-o două zile în şir şi ai pune şi cincisprezece fracuri, poiana tot a noastră-i, şi pace! Nu rîvnesc la ce-i al dumitale, însă nu vreau să dau din ce-i al nostru... Dumneata fă ce crezi!

Lomov: Mie, Natalia Stepanovna, nu-mi trebuie poiana, da' vorbesc din principiu. Dacă-ţi face dumitale trebuinţă, ţi-o dăruiesc.

Natalia Stepanovna: De dăruit, ţi-o pot dărui eu, că doar a mea e!... Ivan Vasilievici, toată afacerea asta e cel puţin ciudată! Pînă acum, noi te-am socotit vecin bun, prieten, acum un an ţi-am dat batoza noastră şi, din pricina asta, am ajuns de-am isprăvit cu treieratul abia în noiembrie. Iar

dumneata te porţi cu noi cum te-ai purta cu nişte ţigani. Îmi dăruieşti mie pămîntul meu! Iartă-mă, dar asta numai purtare de bun vecin nu-i. Dacă vrei să ştii, după mine, asta-i curată obrăznicie...

Lomov: Va să zică, după părerea dumitale, sînt un uzurpator? Domnişoară, niciodată n-am luat cu japca pămîntul altuia şi n-am să dau voie nimănui să mă învinuiască de aşa ceva... *(Se repede la carafa cu apă şi bea.)* „Poiana boilor" e a mea!

Natalia Stepanovna: Nu-i adevărat! E a noastră!

Lomov: Ba-i a mea!

Natalia Stepanovna: Nu-i adevărat! Las' că ţi-o dovedesc eu! Chiar astăzi trimit cosaşii acolo.

Lomov: Cu-um?

Natalia Stepanovna: Chiar azi cosaşii mei au să fie acolo!

Lomov: Îi iau de ceafă şi-i gonesc de acolo!

Natalia Stepanovna: N-ai să îndrăzneşti!

Lomov *(îşi duce mîna la inimă)*: „Poiana boilor" e a mea! Înţelegi dumneata? I-a mea!

Natalia Stepanovna: Te poftesc să nu răcneşti! Poţi să te înfurii şi să răcneşti, pînă ce-i răguşi, dar la dumneata acasă. Aici, mă rog dumitale, să te stăpîneşti.

Lomov: De n-ar fi palpitaţiile astea îngrozitoare, dacă nu mi-ar zvîcni atît de tare tîmplele, altfel aş vorbi eu cu dumneata, domnişoară. *(Strigă.)* „Poiana boilor" e a mea!

Natalia Stepanovna: E a noastră!

Lomov: Ba-i a mea!

Natalia Stepanovna: A noastră!

Lomov: A mea!

4

Aceiaşi şi Ciubukov.

Ciubukov *(intrînd)*: Ce-i? Ce strigaţi aşa?

Natalia Stepanovna: Tată, spune-i, te rog, acestui domn a cui e „Poiana boilor". A dumisale sau a noastră?

Ciubukov *(către Lomov)*: Puişorule, poiana-i a noastră!

Lomov: Da' de unde, mă rog, e a dumneavoastră? Dumneata eşti doar om cu scaun la cap! Bunica mătuşichii mele a dat poiana în folosinţă vremelnică ţăranilor bunicului dumitale, fără să primească nici o plată pentru asta. Ţăranii au folosit pămîntul vreme de patruzeci de ani şi s-au deprins cu pămîntul, ca şi cum ar fi fost al lor, iar apoi, cînd a ieşit legea...

Ciubukov: Îmi dai voie, scumpule... Uiţi tocmai faptul că, dacă ţăranii n-au plătit nimic bunicii dumitale şi aşa mai departe, e fiindcă, pe vremea aceea, era o ceartă pentru poiana asta şi aşa mai departe... Acuma, pînă şi cîinii ştiu că-i a noastră. Înseamnă, că dumneata nici n-ai văzut planul!

Lomov: Iar eu îţi voi dovedi că poiana-i a mea.

Ciubukov: N-ai să mi-o poţi dovedi, iubitule!

Lomov: Ba am să ţi-o dovedesc!

Ciubukov: Drăguţă, de ce-am răcni aşa? Cu răcnetele nu dovedeşti nimic. Eu nu rîvnesc la ce-i al dumitale, dar nici n-am de gînd să dau ceea ce-i al meu. De ce-aş face-o, mă rog? Drăguţule, dacă am ajuns aici şi ai de gînd să pui în discuţie „Poiana boilor" şi aşa mai departe, atunci, mai degrabă o dăruiesc ţăranilor decît dumitale. Iac-aşa!

Lomov: Nu mai pricep nimic! De unde îţi iei dumneata dreptul să dăruieşti proprietatea altuia?

Ciubukov: Dă-mi voie, te rog, să ştiu eu mai bine, dacă am sau nu am dreptul. Uite ce-i, tinere: eu nu prea sînt obişnuit ca să-mi vorbească cineva pe un ton ca ăsta şi aşa mai departe. Eu, tinere, sînt de două ori mai bătrîn ca dumneata şi, te rog, cînd vorbeşti cu mine, să nu te agiţi şi aşa mai departe.

Lomov: Nu zău! Dumneata mă socoţi chiar aşa de prost ca să-ţi rîzi de mine? Pămîntul meu spui că-i al dumitale şi-ai mai vrea, pe deasupra, să stau nepăsător şi să vorbesc cu dumneata omeneşte. Vecinii buni nu se poartă aşa, Stepan Stepanîci, dumneata numai vecin bun nu-mi eşti. Eşti un uzurpator!

Ciubukov: Cum? Cum ai spus?

Natalia Stepanovna: Tată, trimite îndată cosaşii la „Poiana boilor"!

Ciubukov *(către Lomov)*: Ce spuneai adineauri, dragă domnule?

Natalia Stepanovna: „Poiana boilor" e a noastră şi n-o dau, n-o dau, n-o dau nici moartă!

Lomov: Asta vom vedea! Am să vă arăt, în faţa judecăţii, că-i a mea.

Ciubukov: În faţa judecăţii? Dragă domnule, n-ai decît să ne dai în judecată şi aşa mai departe. N-ai decît! Las' că te cunosc eu pe dumneata! Stai şi pîndeşti numai prilejul să te judeci şi aşa mai departe... Eşti un cîrciogar! Tot neamul vostru a umblat cu chichiţe şi cu judecăţi. Tot!

Lomov: Te rog să faci bunătatea să nu te legi de neamul meu! Toţi din neamul Lomovilor au fost oameni cinstiţi şi n-a fost unul printre ei care să fi

fost dat în judecată pentru delapidare, ca unchiul dumitale.

Ciubukov: Toţi din neamul dumneavoastră, al Lomovilor, au fost nişte smintiţi!

Natalia Stepanovna: Toţi, toţi! Da, toţi!

Ciubukov: Bunicul dumitale bea de stingea, iar mătuşica cea mai tînără, Nastasia Mihailovna, a fugit cu un arhitect, şi aşa mai departe...

Lomov: Da' parcă mama dumitale nu era strîmbă? *(Deodată, duce mîna la inimă.)* Mi s-a pus un junghi la inimă... Îmi răspunde în cap. Doamne, dumnezeule!... Apă!...

Ciubukov: Tatăl dumitale a fost un cartofor şi un mîncău.

Natalia Stepanovna: Iar mătuşa — o bîrfitoare. Mai rar să găseşti una ca dînsa!

Lomov: Nu-mi mai simt piciorul stîng... Dumneata eşti un intrigant... Văleu, inima!... Şi nu-i un secret pentru nimeni că, înainte de alegeri... Văd stele verzi!... Unde mi-e pălăria?

Natalia Stepanovna: Ceea ce spui e josnic! Necinstit! Urît!

Ciubukov: Iar dumneata, dacă vrei să ştii, uite, eşti o viperă, un făţarnic, un viclean. Asta eşti!

Lomov: Uite şi pălăria... Văleu, inima! Unde să mă duc acum? Unde-i uşa? Of! Îmi pare că mor... Abia îmi trag piciorul... *(Se îndreaptă spre uşă.)*

Ciubukov *(din urmă)*: Să nu te mai prind că-mi calci pragul!

Natalia Stepanovna: Şi dă-ne în judecată! Vedem noi pe-a cui rămîne!

(Lomov iese, clătinîndu-se.)

5

Ciubukov și Natalia Stepanovna.

Ciubukov: Ducă-se dracului! *(Umblă agitat de colo-colo.)*

Natalia Stepanovna: Nemernicul! Poftim de mai ai încredere în vecini buni!

Ciubukov: Canalia! Caraghiosul!

Natalia Stepanovna: Pocitania! După ce-a pus mîna pe-un pămînt străin mai are și curajul să insulte pe alții.

Ciubukov: Și tocmai sperietoarea asta, orbețul ăsta să mai aibă îndrăzneala să vină cu o cerere... și așa mai departe. Auzi? Cu o cerere!...

Natalia Stepanovna: Care cerere?

Ciubukov: Păi cum, nu știi? A venit să te ceară pe tine.

Natalia Stepanovna: Să mă ceară? Pe mine? De ce nu mi-ai spus-o înainte?

Ciubukov: De asta s-a dichisit cu fracul! Parcă-i un cîrnat, un zbîrciog!

Natalia Stepanovna: Să mă ceară? Pe mine? Ah! *(Cade într-un jilț și începe să geamă.)* Cheamă-l înapoi! Cheamă-l! Adu-l înapoi! Ah, întoarce-l!

Ciubukov: Pe cine să întorc?

Natalia Stepanovna: Mai repede, mai repede! Mi-e rău! Întoarce-l!

(O apucă criza de nervi.)

Ciubukov: Ce-i asta? Ce-i cu tine? *(Se apucă cu mîinile de cap.)* Nenorocitul de mine! Mi-ați scos sufletul! Am să mă-mpușc! Am să mă spînzur!

Natalia Stepanovna: Mor! Cheamă-l!

Ciubukov: Ptiu!... Îndată! Numai nu urla! *(Iese în fugă.)*

Natalia Stepanovna *(singură, geme într-una)*: Ce-am făcut! Cheamă-l înapoi! Cheamă-l!

Ciubukov *(intră în fugă)*: Vine îndată și așa mai departe... Lua-l-ar dracu! Uff! Vorbește tu cu dînsul, fiindcă eu, dacă vrei s-o știi, n-am nici un chef...

Natalia Stepanovna: *(geme)*: Cheamă-l!

Ciubukov *(țipînd la ea)*: Dacă-ți spun că vine! Of, dumnezeule! Mare pacoste e să fii tatăl unei fete de măritat! Îmi vine să-mi tai beregata! Să știi c-o fac! Am înjurat omul, l-am făcut de rușine, l-am dat afară... și toate, din pricina ta!... Numai a ta...

Natalia Stepanovna: Ba nu, a ta!

Ciubukov: Ei, poftim... Tot eu sînt de vină! *(În ușă, se ivește Lomov.)* Acum, vorbește tu cu dînsul! *(Iese.)*

6

Natalia Stepanovna și Lomov.

Lomov *(intră istovit)*: Strașnice palpitații... Piciorul mi-e țeapăn tot și parcă mă ține ceva în coastă...

Natalia Stepanovna: Iartă-ne, Ivan Vasilievici, dar ne-am cam aprins. Știi, mi-am adus acum aminte. Ce-i drept îi drept, „Poiana boilor“ e a dumitale.

Lomov: Tare-mi mai bate inima! Poiana-i a mea... Mi se bat amîndoi ochii...

Natalia Stepanovna: Poiana-i a dumitale! A dumitale... Ia șezi, te rog. *(Se așază amîndoi.)* Am fost nedrepți cu dumneata.

Lomov: Eu am făcut-o din principiu... Nu țin atît la pămînt, cît țin la principii...

Natalia Stepanovna: Întocmai, principiile... Dar hai, să vorbim mai bine de altceva.

Lomov: Cu atît mai mult, cu cît eu am dovezi. Bunica mătușichii mele l-a dat țăranilor bunicului tatălui dumitale...

Natalia Stepanovna: Gata! Ajunge cu asta! *(Aparte.)* Nu știu cu ce să încep... *(Către Lomov.)* Începi să te pregătești de vînătoare?

Lomov: Da, stimată Natalia Stepanovna, la cocoși de munte. Mă gîndesc să mă duc, după seceriș. Of! Ai auzit mata! Închipuiește-ți nenorocirea care a dat peste mine! Ugadai al meu, pe care îl știi, șchioapătă.

Natalia Stepanovna: Ce păcat! Și din ce pricină, mă rog?

Lomov: Nu știu... Trebuie să-și fi scrîntit piciorul sau să-l fi mușcat ceilalți cîini. *(Oftează.)* Un cîine cum nu se mai află! Nu mai spun de bani! I-am plătit pe el, lui Mironov, 125 de ruble.

Natalia Stepanovna: Ivan Vasilievici, l-ai plătit mai scump decît face.

Lomov: După mine-i foarte ieftin. E un cîine strașnic!

Natalia Stepanovna: Tata a dat, pentru Otkatai al nostru, 85 de ruble și Otkatai e mult mai bun decît Ugadai.

Lomov: Otkatai mai bun ca Ugadai? Nu mai spune! *(Rîde.)* Otkatai mai bun ca Ugadai!

Natalia Stepanovna: Sigur că-i mai bun! Ce-i drept: Otkatai e un cățelandru, nu i s-a împlinit încă părul, însă cît privește trupul și libertatea mișcărilor, cîine mai bun n-are nici Volcianețki.

Lomov: Dă-mi voie, Natalia Stepanovna! Dumneata uiți că fălcile lui Otkatai nu se acopăr. La cîinii buni asta nu se întîmplă...

Natalia Stepanovna: Să se acopere? Întîia oară aud de așa ceva.

Lomov: Te asigur că falca lui de jos e mai scurtă decît cea de sus.

Natalia Stepanovna: Da' ce? Ai măsurat-o?

Lomov: Am măsurat. De ajuns vînatul din fugă sigur că-l ajunge, însă ca să-l apuce...

Natalia Stepanovna: Întîi și-ntîi, Otkatai al nostru e cîine de rasă, ogar, cu părul lung, fiul lui Zapreagai și al Stamezkăi, pe cînd cu roșcatul dumitale bălțat nu te poți descurca de unde se trage... Apoi, e bătrîn și urît foc, o potaie...

Lomov: Bătrîn, bătrîn, da' nu-l dau pe cinci Otkatai de-ai dumneavoastră! Da' se poate? Ugadai, zic și eu că-i cîine, pe cînd Otkatai... E și caraghios să mai discuți așa ceva... Cîini ca Otkatai al dumneavoastră găsești, cîți vrei, la orice vătaf de cîini. Mai mult de 25 de ruble nici nu face.

Natalia Stepanovna: Ivan Vasilievici, azi a intrat duhul contrazicerii în dumneata! Ba născocești că „Poiana boilor“ e a dumitale, ba că Ugadai e mai bun decît Otkatai. Mie nu-mi plac oamenii care una gîndesc și alta vorbesc. Știi foarte bine că

Otkatai e de o sută de ori mai bun decît... prostălăul dumitale de Ugadai. Atunci de ce mă mai contrazici ?

Lomov: Văd, Natalia Stepanovna, că sau mă crezi orbeţ, sau prost. Nu uita că fălcile lui Otkatai al dumneavoastră nu se acopăr.

Natalia Stepanovna: Nu-i adevărat!

Lomov: Nu se acopăr!

Natalia Stepanovna *(ţipă)*: Nu-i adevărat!

Lomov: Da' de ce ţipi, domnişoară?

Natalia Stepanovna: Dar dumneata de ce vorbeşti aiurea? În felul ăsta poţi scoate pe oricine din fire! Să-l asemuieşti pe Ugadai al dumitale care-i numai bun de împuşcat cu Otkatai!

Lomov: Să mă ierţi, eu, unul, nu mai pot urma discuţia asta. Am palpitaţii.

Natalia Stepanovna: Am băgat eu de seamă că vînătorii, cu cît se pricep mai puţin la ceva, cu atît vorbesc mai mult.

Lomov: Domnişoară, te rog să taci odată!... Îmi bate inima să se rupă. *(Strigă.)* Taci!

Natalia Stepanovna: N-am să tac pînă n-ai să recunoşti că Otkatai e de o sută de ori mai bun ca Ugadai al dumitale.

Lomov: De o sută de ori mai rău! Din partea mea, potaia asta de Otkatai al dumneavoastră poate să şi crape!... Văleu!... Tîmplele... ochii... umărul...

Natalia Stepanovna: Tîmpitul dumitale de Ugadai nici măcar n-are nevoie să crape, fiindcă şi aşa-i o mortăciune!

Lomov *(îl podideşte plînsul)*: Taci! Simt că mă apucă un atac de inimă!

Natalia Stepanovna: N-am să tac!

7

Aceiaşi şi Ciubukov.

Ciubukov *(intrînd)*: Ei, ce s-a mai întîmplat?

Natalia Stepanovna: Tată, spune tu sincer, cu cugetul curat: care din cîini e mai bun — Otkatai al nostru sau Ugadai al lui?

Lomov: Stepan Stepanovici, mă rog dumitale, spune un singur lucru: lui Otkatai al dumitale i se acopăr fălcile? Da ori ba?

Ciubukov: Şi chiar de-ar fi aşa, ce-i? Mare lucru! Da' asta nu împiedică să nu existe, în tot ţinutul, cîine mai bun şi aşa mai departe...

Lomov: Spune, pe conştiinţa dumitale: nu-i mai bun Ugadai al meu?

Ciubukov: Linişteşte-te, scumpule... Dă-mi voie... Uite ce-i: Ugadai al dumitale are şi el calităţile lui... E de rasă curată, are picioarele vînjoase, coapsele puternice şi toate celelalte. Însă, dacă vrei să ştii, drăguţă, cîinele acesta are două cusururi: e bătrîn şi are cleştele cam scurt.

Lomov: Iartă-mă, te rog, dar am palpitaţii. Să luăm faptele... Binevoieşte, te rog, să-ţi aduci aminte că, la vînătoarea de la Maruska, Ugadai alerga ureche la ureche cu Razmahai, cîinele contelui, pe cînd Otkatai al dumitale rămăsese în urmă cu o verstă.

Ciubukov: A rămas în urmă, fiindcă vătaful de cîini al contelui a dat în el cu harapnicul.

Lomov: Avea şi de ce! Toţi cîinii alergau pe urmele vulpii, numai Otkatai tremura ca un berbec.

Ciubukov: Asta nu-i adevărat!... Drăguţă, mie îmi sare foarte uşor ţandăra şi, tocmai de aceea, te-aş ruga să lăsăm discuţia asta. Au dat într-însul de

ciudă, fiindcă toţi se uitau cu jind la un cîine bun, care nu-i al lor... Da, s-o ştii ! Toţi erau invidioşi. Ai şi dumneata, domnule, vina dumitale în privinţa asta. Tocmai că voiam să-ţi spun : ai văzut că numai ce-ai zis că Ugadai al dumitale e mai bun, c-a şi început toată... toată asta şi aşa mai departe... Îmi aduc eu foarte bine aminte de toate !

Lomov : Şi eu îmi aduc aminte !

Ciubukov *(îngînîndu-l)* : „Şi eu îmi aduc aminte !" Dar dumneata ce-ţi aduci aminte ?

Lomov : Am bătăi de inimă... Nu-mi mai simt piciorul... Nu mai pot !

Natalia Stepanovna *(îngînîndu-l şi ea)* : „Bătăi de inimă !"... Da' ce fel de vînător eşti dumneata ? Ai face mai bine să te urci pe cuptor şi să prinzi gîndaci decît să umbli călare şi să vînezi vulpea... Auzi ! Bătăi de inimă !...

Ciubukov : Zău aşa, ce fel de vînător eşti dumneata ? Uite, cine are bătăi de inimă, cum ai dumneata, stă acasă şi nu se vîntură în şa. Mai bine ai vîna cum vînează toată lumea decît să alergi călare, numai ca să te amesteci în discuţii despre cîinii altora şi aşa mai departe. Mie, unuia, îmi sare uşor ţandăra, aşa că-i mai bine să punem capăt acestei discuţii. Dacă vrei să ştii, nu eşti nici măcar vînător.

Lomov : Da' parcă dumneata eşti ? Dumneata mergi la vînătoare numai ca să te linguşeşti pe lîngă conte şi să bagi tot felul de intrigi... Văleu, inima !... Eşti un intrigant !

Ciubukov : Cum ? Eu intrigant ? *(Strigă.)* Să taci !

Lomov : Intrigantule !

Ciubukov : Ţîncule ! Mucosule !

Lomov : Guzgan bătrîn ! Iezuit !

Ciubukov : Să taci ! Că de nu — vezi rabla asta de puşcă ? Te împuşc, ca pe-o potîrniche ! Terchea-berchea !

Lomov : Toată lumea ştie, că... văleu, inima !... că răposata dumitale nevastă te bătea... Piciorul... tîmplele... Văd stele verzi... Cad, cad !...

Ciubukov : Da' tu nu eşti sub papucul menajerei ?

Lomov : Uite, uite, uite... Mi se sparge inima ! Parcă mi se desprinde umărul... Unde mi-e umărul ?... Mor !... *(Cade într-un jilţ.)* Chemaţi un doctor ! *(Leşină.)*

Ciubukov : Mai ai caş la gură ! Mucosule ! Terchea-berchea !... Mi-e rău ! *(Bea apă.)* Mi-e rău !

Natalia Stepanovna : Vînător eşti ? Nici nu ştii măcar să te ţii în şa ! *(Către tatăl ei.)* Tată ! Ce-i cu el ? Tată ! Uită-te la el... Tată ! *(Începe să ţipe.)* Ivan Vasilievici ! A murit !

Ciubukov : Mi-e rău !... Mă înăbuş !... Aer !

Natalia Stepanovna : A murit ! *(Îl trage pe Lomov de mînecă.)* Ivan Vasilici ! Ivan Vasilici ! Ce-am făcut ? A murit ! *(Cade şi ea într-un jilţ.)* Să vină un doctor ! Un doctor ! *(O apucă o criză de nervi.)*

Ciubukov : Of !... Ce s-a întîmplat ? Ce-i cu tine ?

Natalia Stepanovna *(geme)* : A murit ! A murit !

Ciubukov : Cine spui c-a murit ? *(Îşi aruncă ochii spre Lomov.)* Chiar aşa, a murit ! Dumnezeule ! Apă ! Doctorul ! *(Duce la gura lui Lomov un pahar cu apă.)* Bea !... Nu, nu bea... Înseamnă c-a murit şi

așa mai departe... Sînt cel mai nenorocit om ! De ce nu mi-am tras un glonte în cap ? De ce nu mi-am tăiat pînă acum beregata ? Ce mai aștept ? Dați-mi un cuțit ! Dați-mi un pistol ! *(Lomov începe să se miște.)* Pare să învie... Bea apă !... Așa !...

L o m o v : În fața ochilor văd stele... o pîclă... Unde mă aflu ?

C i u b u k o v : Însoară-te, dar cît mai repede și — du-te naibii ! Ea consimte. *(Pune mîna lui Lomov și a fiică-si una în alta.)* Ea consimte... și așa mai departe. Vă binecuvîntez și tot restul. Numai să mă lăsați în pace !

L o m o v : Ha ? Ce ? *(Se ridică.)* Pe cine ?

C i u b u k o v : Consimte ! Ei ? Haide, sărutați-vă și... și lua-v-ar dracu !

N a t a l i a S t e p a n o v n a *(geme)*: Trăiește... Da, da ! Primesc !

C i u b u k o v : Sărutați-vă !

L o m o v : Ce ? Pe cine ? *(Se sărută cu Natalia Stepanovna.)* Îmi pare foarte bine. Îmi dați voie, dar despre ce-i vorba ? Ah ! da-da, înțeleg... Inima... Văd stele verzi ! Natalia Stepanovna... sînt fericit ! *(Îi sărută mîna.)* Nu-mi mai simt piciorul...

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Și eu... și eu sînt fericită...

C i u b u k o v : Uf ! Parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă !

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Totuși, recunoaște măcar acum că Ugadai e mai prost decît Otkatai.

L o m o v : Ba-i mai bun !

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Ba-i mai prost !

C i u b u k o v : Ei, începe fericirea conjugală ! Aduceți șampanie !

L o m o v : Mai bun !

N a t a l i a S t e p a n o v n a : Mai prost, mai prost, mai prost !

C i u b u k o v *(silindu-se să le acopere strigătele)* : Șampanie ! Șampanie !

— C o r t i n a —

Traducere de *M. Sorbul* și *A. Steinberg*